

Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä

VD/587/00.04.03/2021

HP/HW/JV/EP/AP/LS

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa aiheesta: Fossiilittoman liikenteen tiekartta - luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä.

Hallitusohjelman mukaan Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt tulee hallitusohjelman mukaan vähintään puolittaa vuoteen 2030 mennessä, ja pitkällä aikavälillä liikenteen päästöjen vähentämisen tulee vastata Suomen hiilineutraaliustavoitetta. Hallitusohjelman mukaan tällä hallituskaudella laaditaan tiekartta fossiilittomaan liikenteeseen. Tiekartassa esitetään keinot, joilla kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon ja liikenne muutetaan nollapäästöiseksi viimeistään vuoteen 2045 mennessä.

Fossiilittoman liikenteen tiekartan toimenpiteet kohdentuvat ensisijaisesti tieliikenteeseen, josta aiheutuu valtaosa liikenteen päästöistä. Tiekartta koostuu kolmesta vaiheesta. Ensimmäisessä vaiheessa edistettäisiin fossiilisten polttoaineiden korvaamista, ajoneuvokannan uudistamista ja liikennejärjestelmän energiatehokkuutta erilaisin tuin ja kannustimin. Päätökset tuista ja kannustimista tehtäisiin alkuvuodesta 2021. Toisessa vaiheessa arvioitaisiin keinoja, joiden vaikutuksista päästöihin tarvitaan lisää tietoa ennen päätöksentekoa. Vaikutusarviointit valmistuisivat viimeistään syksyllä 2021. Viimeinen vaihe on ehdollinen. Syksyllä 2021 hallitus arvioisi sitä, riittävätkö ensimmäisen ja toisen vaiheen keinot sekä EU-tasolla tehtävät päätökset Suomen liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen puolittamiseen vuoteen 2030 mennessä. Jos tavoite ei näyttäisi toteutuvan, hallitus tekisi päätökset muista tarvittavista toimista. Päätöstä tehtäessä huomioitaisiin päästövähennysten kustannustehokkuus, vaikutus kilpailukykyyn sekä alueellinen ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Nyt lausuttavana olevan valtioneuvoston periaatepäätösluonnoksen valmistelussa on hyödynnetty lokakuussa 2020 valmistuneen fossiilittoman liikenteen tiekartta -työryhmän työtä sekä liikenne- ja viestintäministeriön erikseen tilaamia vaikutusarviointeja. Luonnos on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä. Luonnos viimeistellään lausuntokierroksella saatavan palautteen pohjalta ja siitä annetaan valtioneuvoston periaatepäätös keväällä 2021.

Luonnos valtioneuvoston periaatepäätöksestä kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä sekä lausuntopyyntö ovat luettavissa lausuntopalvelu.fi -palvelussa, jossa lausunto tulee jättää vastaamalla lausuntopyyntöön 19.2.2021 mennessä.

Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu kaupunkiympäristön toimialalla katujen ja puistojen palvelualueella sekä Ympäristökeskuksessa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 2 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 8.2.2021 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa Liikenne- ja viestintäministeriölle liitteenä oleva Vantaan kaupungin lausunto.

Käsittely:

Kaupunginhallitus päätti muuttaa lausuntoa seuraavasti:

Vantaan kaupungin lausunto Fossiilittoman liikenteen tiekartasta -luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi

Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030. Se edellyttää tiekartassa asetetun tavoitteen ylittämistä. Sama tilanne on myös muissa edelläkävijäkunnissa. Asia olisi ollut hyvä näkyä tiekartassa ja myös valtion erityistukena kunnille, jotka etenevät nopeammin päästövähennystoimissa. Nämä kunnat kirittävät samalla muita kuntia ja pilotoivat uusia kestävään liikkumiseen liittyviä toimenpiteitä. Toimenpiteitä kannattaakin kohdentaa erityisesti suurille kaupunkiseuduille ja siitä olisi hyvä olla arvio kuinka suuriin päästövähennyksiin voidaan päästä tiekartan toimilla ja niiden tehostamisella. *Vantaa kannattaa erityisesti suurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetuen nostoa sekä lisätukea suuriin joukkoliikenteen raidehankkeisiin.*

Toimenpidevalikko on kattava ja kannatettava. ~~sekä ne ovat~~ *Toimenpiteet ovat pääosin Vantaan kaupungin tavoitteiden mukaisia. Enemmän tulisi kiinnittää vielä huomiota ajoneuvoliikenteen suorituksen alentamiseen ja niihin liittyviin keinoihin. Tätä voidaan ohjata tehokkaimmin hinnoittelun keinon kuten ruuhkamaksuilla ja pysäköintipolitiikalla. Lisäksi fossiilisen polttoaineen hinnoittelulla voidaan vähentää näitä kilometrejä. Uusiutuva polttoaine tulisi olla hinnaltaan edullisempaa kuin fossiilinen.*

Ruuhkamaksuista on todettu, että ~~siitä~~ *niistä* säädetään erillinen laki ja ~~siitä eikä maksuista~~ ei päätetä tiekartan yhteydessä. *Ratkaisun tulee olla kuntien omassa päätösvallassa. Ruuhkamaksuilla on toimenpiteenä hyvin merkittävä vaikutus kaupunkiseuduille ja käyttöönotettaessa siitä saatavat maksutulot tulisi kanavoida kyseisen kaupunkiseudun kestävään liikkumiseen. Ne eivät saa vähentää myöskään aiempaa rahoitusta.*

~~Autoverotuksessa~~ *Autoilun verotuksessa* painopiste tulisi olla, että tuetaan vähäpäästöisiä ajoneuvoja ja fossiilisia käyttävien hinnoittelua kasvatetaan, jotta saavutetaan paras mahdollinen ohjaus. *Lisäksi valtion tulisi tukea sellaisia päästövähennyskeinoja, jotka vaikuttavat kuntiin. Tällaisia ovat esimerkiksi liityntäliikenteen pysäköintipaikkojen rakentaminen ja investoinnit raskaan liikenteen runkoväyliin.*

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunginhallituksen muutettu esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä.

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

ympäristöpäällikkö Jari Viinanen, puh 040 723 8353, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)